

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü

Devlet Meteoroloji İşleri Genel
Müdürlüğü

AGRO-METEOROLOJİK ÜRÜN VERİM TAHMİNİ BÜLTENİ

Bülten No: 2009/1 (Ekim 2008-Şubat 2009)

ÜRÜN ADI: Kışlık Buğday

İklim tarımsal üretimi etkileyen en önemli faktörlerden biridir. Tarımsal üretim yağış miktarı, yağışın yıl içerisindeki dağılımı ve sıcaklık gibi iklim faktörlerinin etkisi altındadır. Ürün verim tahmini ve ürün gelişimini izlemek için bu tür iklim faktörlerini kullanan simülasyon yöntemleri geliştirilmiştir. Bu bültende yer alan verim tahminleri FAO tarafından geliştirilen ve iklim faktörlerinin kullanıldığı Agrometeorolojik Simülasyon Yöntemine göre yapılmıştır. Yöntemin Türkiye'ye uyarlanması için 2005-2006 yıllarında FAO desteği ile bir proje (TCP/TUR/3002) yürütülmüştür. Bu projede geliştirilen yönteme göre buğday ürün verim tahmin bülteni oluşturulmaktadır.

Yöntemin mantığı kuru tarım alanlarında bitki yetiştirme periyodu boyunca bitkinin ihtiyacı olan suyun yeterli olup olmadığının saptanmasına dayanmaktadır. Modelden elde edilen bir seri parametre çoklu regresyon yöntemi ile Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin uzun yıllar verim istatistikleri ile ilişkilendirilerek belirli bir yıla veya döneme ait verim tahmini yapılabilmektedir. Model her 10 günde bir çalıştırılarak o tarihe kadar olan iklim verileri değerlendirilmektedir. Hasada kadar geçen sürede bu işlem tekrarlanmaktadır. Yeni iklim verileri elde edildikçe verim tahmini güncellenmektedir.

28 Şubat 2009 tarihine kadar olan iklim verileri kullanılarak elde edilen simülasyon sonuçları, il bazında buğday verim tahminleri ve bu rakamların geçmiş yıllara ait değerlerle karşılaştırması Tablo 1'de verilmiştir. 2008 yılı TÜİK resmi istatistikleri henüz hazır olmadığı için bu yıl tahminleri sadece uzun yıllar ortalaması (normaller) ile kıyaslanmıştır (Tablo1). Türkiye'de uzun yıllar buğday verim ortalaması 2,09 ton/ha (TÜİK verileri) iken bu yılki verim tahmini ülke ortalaması olarak 2,32 ton/ha olmuştur.

Şubat ayı sonu itibariyle Türkiye ortalamasını dikkate aldığımızda buğday verimi uzun yıllar ortalamasına göre yaklaşık %11 daha yüksek beklenmektedir.

Tablo 1. 2009 yılı Verim tahmini ve normale göre kıyaslanması

il	Uzun Yıllar ortalama verim-(normal) (Ton / ha)	* 2008-2009 tahmini verim (ton / ha)	Fark (ton/ha) normale göre	% Fark normale göre
ADANA	3,22	3,58	0,36	11,19
ADIYAMAN	2,02	2,54	0,52	25,56
AFYON	2,05	2,12	0,07	3,38
AGRI	1,17	1,16	-0,01	-0,51
AKSARAY	2,15	2,12	-0,03	-1,29
AMASYA	2,64	2,95	0,30	11,50
ANKARA	2,00	2,21	0,21	10,48
ANTALYA	2,41	2,48	0,07	3,03
ARDAHAN	1,21	1,17	-0,04	-3,31
AYDIN	3,41	3,69	0,28	8,12
BALIKESIR	2,76	3,15	0,39	14,23
BARTIN	1,35	1,87	0,51	37,92
BATMAN	2,06	2,62	0,56	27,21
BAYBURT	1,33	1,22	-0,11	-8,27
BILECIK	2,26	2,44	0,18	7,81
BINGOL	1,58	1,88	0,29	18,43
BITLIS	1,25	1,35	0,10	8,35
BOLU	2,27	2,42	0,15	6,62
BURDUR	1,99	2,04	0,06	2,81
BURSA	2,64	2,94	0,30	11,40
CANAKKALE	2,78	3,22	0,44	15,72
CANKIRI	1,85	2,21	0,36	19,66
CORUM	1,94	2,31	0,37	18,95
DENIZLI	2,29	2,59	0,30	13,16
DIYARBAKIR	2,14	2,45	0,31	14,65
DUZCE	2,49	2,87	0,38	15,20
EDIRNE	3,02	3,96	0,94	31,04
ELAZIG	1,83	2,13	0,30	16,28
ERZINCAN	1,77	1,79	0,01	0,59
ERZURUM	1,07	1,09	0,01	1,23
ESKISEHIR	2,27	2,31	0,04	1,77
GAZIANTEP	2,72	3,30	0,58	21,47
GUMUSHANE	1,54	1,40	-0,14	-9,08
HAKKARI	1,21	1,41	0,20	16,91
HATAY	3,35	3,35	-0,01	-0,19
IGDIR	2,10	2,04	-0,06	-3,05
ISPARTA	2,05	2,21	0,16	7,69
ISTANBUL	3,40	4,17	0,76	22,44
IZMIR	2,97	3,46	0,49	16,34
KAHRAMANMARAS	2,15	2,30	0,14	6,62
KARABUK	1,63	1,77	0,14	8,71
KARAMAN	1,97	2,18	0,21	10,61
KARS	1,02	1,09	0,07	7,25
KASTAMONU	1,58	1,81	0,23	14,27
KAYSERI	1,71	1,64	-0,06	-3,75
KILIS	1,71	2,16	0,45	26,33
KIRIKKALE	1,78	1,82	0,04	2,40
KIRKLARELI	2,89	3,74	0,85	29,41
KIRSEHIR	1,96	1,79	-0,17	-8,60
KOCAELI	2,40	2,85	0,45	18,61
KONYA	1,94	2,06	0,12	5,94

KUTAHYA	2,09	2,19	0,09	4,54
MALATYA	1,42	1,49	0,07	4,75
MANISA	2,12	2,41	0,30	13,95
MARDIN	1,99	2,44	0,45	22,68
MERSIN	2,07	2,30	0,23	11,18
MUGLA	2,43	2,57	0,13	5,50
MUS	0,98	1,06	0,08	7,79
NEVSEHIR	1,97	2,10	0,13	6,49
NIGDE	1,76	1,74	-0,02	-1,17
OSMANIYE	3,37	3,53	0,15	4,56
SAKARYA	2,87	3,14	0,26	9,16
SAMSUN	2,47	2,74	0,27	10,80
SANLIURFA	2,10	2,62	0,52	24,79
SIIRT	1,47	2,05	0,57	38,88
SINOP	1,52	1,64	0,12	7,68
SIRNAK	1,98	2,32	0,34	17,43
SIVAS	1,43	1,41	-0,02	-1,56
TEKIRDAG	3,47	4,22	0,74	21,44
TOKAT	2,14	2,24	0,10	4,52
USAK	2,08	2,20	0,13	6,18
VAN	1,07	1,14	0,07	6,78
YALOVA	2,65	3,34	0,70	26,30
YOZGAT	1,83	2,01	0,19	10,17
ZONGULDAK	1,93	2,03	0,09	4,86
Türkiye Ortalama	2,09	2,32	0,24	10,68

* 28 Şubat 2009 tarihine kadar olan iklim verileri dikkate alınarak hazırlanmıştır